

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1ObdoK/2/2023
Identifikačné číslo spisu:	5117216764
Dátum vydania rozhodnutia:	20.11.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:5117216764.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v spore žalobcu D. Y., nar. X. N. XXXX, bytom C. XXX, zastúpeného právnymi zástupcami 1/ JUDr. Petrom Vévurkom, advokátom, so sídlom Mieru 312/13, Námestovo a 2/ CREDIS Law s.r.o., so sídlom Plynárenská 1, Bratislava, IČO: 35 955 341, proti žalovanému Mgr. Andrei Buricovej, so sídlom kancelárie Hviezdoslavovo nám. 27, Dolný Kubín, IČO: 42 392 268, správkyni úpadcu N., nar. XX. I. XXXX, bytom R., U. (do 16. novembra 2016 podnikajúci pod obchodným menom Jozef Štrbáň - AVANT PLUS, s miestom podnikania Hattalova 34/40, Trstená, IČO: 33 789 169), zastúpenému právnym zástupcom JUDr. Štefanom Jurčom, advokátom, so sídlom Šafárikovo nám. 7, Bratislava, IČO: 36 099 473, v konaní o vylúčenie veci z konkurznej podstaty, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 13CoKR/10/2021-2359 z 9. novembra 2022, takto

rozhodol:

Dovolanie žalobcu o d m i e t a.

Žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 18Cbi/6/2017-1820 z 19. novembra 2020 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal vylúčenia nehnuteľností, bližšie konkretizovaných v žalobe, z konkurznej podstaty úpadcu a rozhodol, že žalovanému priznáva náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

2. Výkonaným dokazovaním súd mal nepochybne preukázané a medzi stranami konania to bolo nesporné, že žalobca nadobudol vlastnícke právo na základe zmluvy zavkladovanej dňa 29. novembra 2012, a to prostredníctvom výkonu záložného práva na základe zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 22. februára 2012, ktorej vklad bol povolený dňa 10. septembra 2012 pod č. V 179/2012 v prospech záložného veriteľa OVP Orava, s.r.o. a záložného veriteľa N.. Vzhľadom na to, že na základe

zmluvy o finančnej výpomoci z 24. januára 2006 a dodatku z 05. januára 2017, podľa ktorého bola splatnosť dojednaná do 31. marca 2012 a k 23. novembru 2012 nedošlo k uspokojeniu pohľadávky záložných veriteľov, tak nastal výkon záložného práva a vlastnícke právo nadobudol žalobca na základe zmluvy dňa 29. novembra 2012, zavkladovanej pod č. vkladu V 1757/12. Za nesporné medzi stranami konania považoval, že záložným dlžníkom bola V. K. G., ktorá v r. 1992 uzatvorila manželstvo s úpadcom N. a počas manželstva bola uzatvorená v r. 2006 zmluva o finančnej výpomoci spolu s dodatkom z r. 2007 a následne v r. 2007 V. K. G. nadobudla predmetné nehnuteľnosti na základe kúpnych a zámenných zmlúv, ktoré zabezpečoval N., a na ktoré boli použité finančné prostriedky, ktoré získala V. K. G. od spoločnosti OVP Orava, s.r.o., kde bol členom štatutárneho orgánu jej otec a zároveň aj od jej otca. Manželstvo K. G. a N. bolo rozvedené 28. mája 2009. Je evidentné, že N. mal vedomosť o nadobudnutí daných nehnuteľností, keďže on zabezpečoval tieto kúpne zmluvy a zámenné zmluvy a následne dokonca od svojej manželky ako spoločnosť AFRESH, a.s., si tieto predmetné nehnuteľnosti prenajal a dokonca získal stavebné povolenie na výstavbu lyžiarskeho strediska. Taktiež z vykonaného dokazovania mal súd zistené, že K. G. a N. počas manželstva mali zámer vybudovať lyžiarske stredisko a z dôvodu, že nemali dostatok finančných prostriedkov a otec K. G., t.j. N. G. odmietol poskytnúť finančné prostriedky N., tak medzi manželmi bola dohoda, že K. G. požiada svojho otca o pôžičku tak, že na LV, ako kupujúca, bude vystupovať len ona bez uvedenia jej manžela. Na základe toho na katastri nehnuteľností už bez ohľadu na to, či došlo k pochybeniu alebo nie, bola zapísaná len K. G. bez uvedenia aj jej manžela N., teda zápis v katastri nehnuteľností svedčil K. G..

3. Ďalej súd prvej inštancie vyslovil názor, že podľa ustálenej súdnej praxe s poukazom na rozsiahlu judikatúru v oblasti vzťahov medzi manželmi a bezpodielového spoluvlastníctva sa pripúšťa, aby zmluvu o pôžičke uzatvoril iba jeden z manželov. Pokiaľ nejde o bežnú vec, je potrebný súhlas druhého manžela, v danom prípade N.. Bolo nesporné, že N. sa nedomáhal relatívnej neplatnosti zmluvy o finančnej výpomoci a jej dodatku, čo znamená, že zmluva o finančnej výpomoci spolu s dodatkom je platná. (veď predsa chceli finančné prostriedky na kúpu nehnuteľností) Označil za nesporné, že z poskytnutých finančných prostriedkov, ktoré boli poskytnuté K. G. od jej otca a od spoločnosti OVP ORAVA, s.r.o., boli zakúpené predmetné nehnuteľnosti. Taktiež je nesporné, že predmetné nehnuteľnosti boli nadobudnuté, resp. vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam K. G. nadobudla počas trvania manželstva s N.. S poukazom na ustálenú súdnu prax konštatoval, že pokiaľ jeden z manželov z výlučných prostriedkov nadobudne niečo počas trvania manželstva, tak toto patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Čo môže byť predmetom vlastníctva a čo je vylúčené jednoznačne uvádza ustanovenie § 143 Občianskeho zákonníka. Z ničoho nevyplýva, že by N. a K. G. počas manželstva uzatvorili nejakú dohodu na rozšírenie či zúženie rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva. Taktiež z ničoho nevyplýva, že by bola dohoda, resp. rozhodnutie súdu o zrušení BSM. Z uvedeného vyplýva, že predmetné nehnuteľnosti, hoci na kúpnych a zámenných zmluvách vystupuje ako nadobúdatelka, či kupujúca iba K. G. bez uvedenia N., boli nadobudnuté do bezpodielového spoluvlastníctva, a teda bezpodielovým spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností je aj N., aj K. G.. Pokiaľ právny zástupca žalobcu trval, že išlo o návrh zo strany žalovaného, súd prvej inštancie konštatoval, že toto tvrdenie ničím nepreukázal s tým, že z listín vyplýva, že práve taká dohoda bola prílohou mailu K. G., adresovanej N.. Uzavrel, že správca konkurznej podstaty úpadcu správne posúdil, že tieto nehnuteľnosti by mali byť zapísané do súpisu konkurznej podstaty vzhľadom na to, že patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

4. Súd mal ďalej za preukázané, že na LV č. XXXX je uvedená poznámka o konaní o vyporiadaní BSM a táto poznámka je na LV, kde je uvedená ako vlastníčka len K. G. ako výlučná vlastníčka. Súd sa nestotožnil so s tvrdením žalobcu, že si tieto listy vlastníctva preštudoval a nemal pochybnosti o vlastníctve, nakoľko akonáhle je uvedená poznámka na LV o konaní o vyporiadaní BSM, museli vzniknúť nadobúdateľovi pochybnosti o vlastníctve, resp. riziko ohľadom vlastníckeho práva a je nepochybné, že všetky tieto nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu, tvoria určitý súvislý celok, teda nešlo o nehnuteľnosti v rôznych katastrálnych územiach, či o nehnuteľnosti, ktoré sú nezávislé od seba. Ide o jeden veľký rozsiahly celok a nehnuteľnosti, ktoré sú vzájomne susedné a súvisia spolu. Vychádzajúc z uvedeného súd dospel k názoru, že predmetná poznámka o konaní o vyporiadaní BSM je spôsobilá vyvolať pochybnosti ohľadom vlastníctva a žalobca, ktorý dokonca uvádza, že je

podnikateľom, teda nejde o subjekt bez právneho vedomia, ale ako konateľ spoločnosti a podnikajúci subjekt, musí mať určité právne vedomie a takáto poznámka bola schopná vyvolať pochybnosti o vlastníckych právach a nielen k nehnuteľnostiam na predmetnom LV, ale na všetkých nehnuteľnostiach, ktoré sú predmetom sporu ako súvisiace nehnuteľnosti na nejakom určitom jednom celku, keďže vlastníčkou bola evidovaná K. G. a nehnuteľnosti tvoria ako keby jeden súvislý celok. Žalobca potvrdil, že mal vedomosť, že K. G. je rozvedená a z vykonaného dokazovania súd mal preukázané, že žalobca spolupracoval s N. G., bol v kontakte aj s N. G. a dlhoročne spolupracoval s nimi, ako aj so spoločnosťou AFRESH, a.s. a v rámci tej spolupráce mal vedomosť aj o predmetných nehnuteľnostiach, ktoré spoločnosť AFRESH, a.s. si prenajímala. Pokiaľ žalobca tvrdí, že nemá žiadny vzťah či už k N. G. alebo N. G. alebo K. G., súd poukázal na to, že syn žalobcu si zvolil za birmovného otca J. G. a žalobca bol aj na pohrebe J. G., a to aj napriek tomu, že tvrdil, že nemal k nemu žiadny vzťah a poznal ho iba ako úspešného podnikateľa Oravy. Súd takéto tvrdenie s poukazom na všetky zistené skutočnosti posúdil ako zavádzajúce a účelové. Vzhľadom na uvedené mal za evidentný bližší vzťah žalobcu s J. G., či s jeho rodinou, dokonca boli aj cirkevne prepojení vzhľadom na vzťah vzniknutý birmovkou.

5. S poukazom na vykonané dokazovanie a zistené všetky skutočnosti súd po ich posúdení a hodnotení všetkých navzájom a zároveň aj každý jednotlivito skonštatoval, že žalobca predmetné nehnuteľnosti nenadobudol dobromyseľne a v dobrej viere. Jeho tvrdený zámer sa súdu javí ako špekulatívny, keďže tvrdil, že nehnuteľnosti kúpil so zámerom výstavby, napriek tomu pár dní - cca 4 dni po kúpnej zmluve na viac ako 50 rokov prenajal tieto nehnuteľnosti práve subjektu, ktorý bol záložným veriteľom a od ktorého nadobudol predmetné nehnuteľnosti práve v dôsledku výkonu záložného práva. Súd mal preukázanú personálnu prepojenosť a vzájomné vzťahy medzi žalobcom, K. G. a J. G., ako aj spoločnosťou OVP ORAVA, s.r.o. Dokonca žalobca nepochybne o predmetných nehnuteľnostiach vedel v rámci svojej podnikateľskej praxe, podnikateľského výkonu či už so spoločnosťou AFRESH, a.s. či vo vzťahu s J. G. a vzhľadom aj na poznámku na LV o konaní o vyporiadanie BSM musel nadobudnúť pochybnosti ohľadom vlastníctva a uzatvorením zmluvy vstúpil do rizika v spojení s ochranou vlastníckeho práva v jeho prospech. Žalobca nie je neznámou osobou záložného dlžníka a záložných veriteľov. Je evidentný minimálne ich priateľský, resp. iný rodinný vzťah, ako aj v rámci podnikateľskej sféry a zároveň súd poukázal na to, že kúpa takýchto nehnuteľností, v takomto rozsahu a v takej cene sa určite nerieši v priebehu pár minút, pár hodín, pár dní, ale ide o určitú dlhodobejšiu záležitosť a minimálne s poukazom na to, že dané nehnuteľnosti sú na 30 listoch vlastníctva evidované. Teda súd poukázal na to, že muselo ísť nepochybne o dlhodobejšiu prípravu ohľadom výkonu záložného práva v prospech žalobcu a zároveň iba pár dní po prevode vlastníckeho práva na žalobcu tieto nehnuteľnosti boli prenajaté späť záložnému veriteľovi na viac ako 50 rokov bez možnosti odstúpenia, hoci žalobca tvrdil, že jeho zámer kúpy týchto nehnuteľností spočíval vo výstavbe, čomu je len ťažko možné uveriť, keďže len pár dní po nadobudnutí vlastníckeho práva nehnuteľnosti prenajal na viac ako 50 rokov späť záložnému veriteľovi, ktorý ich takýmto spôsobom previedol. S poukazom na vyššie uvedenú chronológiu jednotlivých úkonov a skutočností, ako aj na všetky zistené okolnosti ohľadom prevodov, považoval za nutné konštatovať pochybnosti ohľadom zámeru daných prevodov, a to predovšetkým s ohľadom na vzťahy úpadcu s rodinou G. po rozvode, na vzťah žalobcu s rodinou G. a spoluprácu s nimi, na to, že žalobca evidentne nemal riadny prehľad o nadobudnutých nehnuteľnostiach napriek ich rozsahu a cene, dokonca tvrdený zámer žalobcu ihneď stavať na nich si rozporuje so skutočnosťou, že 3 dni po nadobudnutí vlastníckeho práva ich prenajal na 51 rokov bez možnosti zrušenia nájmu a to dokonca za cenu iba 1.000,- eur a dokonca osobe, od ktorej ako od záložného veriteľa nadobudol dané nehnuteľnosti a musel vedieť, že G. G. vzhľadom na dlhoročné vzťahy s rodinou J. G. bola evidovaná ako vlastníčka a jej vtedajší manžel - úpadca, mal zámer výstavby na daných nehnuteľnostiach. Po vyhodnotení všetkých týchto skutočností uzavrel, že nie je možné konštatovať dobromyseľnosť a obozretnosť žalobcu ako nadobúdateľa.

6. Súd prvej inštancie v odôvodnení ďalej vyslovil názor, že ak vznikol za trvania manželstva dlh, z ktorého bol zaviazaný len jeden z manželov, ktorý napr. uzavrel vo vlastnom mene zmluvu o pôžičke, a ak takto získané peniaze boli použité na kúpu určitej veci, t.j. bola za ne získaná určitá majetková hodnota, patrí aj táto hodnota za splnenia ostatných podmienok uvedených v § 143 Občianskeho zákonníka a bez ohľadu na to, či bola zmluva o pôžičke platne uzavretá, do bezpodielového

spoluvlastníctva. Na záväzok manžela, ktorý takto získal peniaze, ktoré je povinný vrátiť, či už ako plnenie zo zmluvy o pôžičke alebo ako neoprávnený majetkový prospech v prípade, ak zmluva o pôžičke nebola platne uzavretá, a ktorý ich vynaložil v skutočnosti na spoločný majetok zo svojho, sa prihliadne pri vyporiadaní BSM (rozsudok Najvyššieho súdu ČSSR z 28.11.1969, sp.zn. 8C/36/1969, R57/1970). Ak uzavrie za trvania manželstva a bezpodielového spoluvlastníctva zmluvu o pôžičke ako dlžník iba jeden z manželov, nepotrebuje na to súhlas druhého manžela, a to aj keď nejde o bežnú vec. Uvedené vyplýva zo zhodnotenia Najvyššieho súdu ČR z 3. februára 1972, sp. zn. Cpj 86/1971, R 42/1972 sb. rozh.

7. Súd prvej inštancie ďalej vyslovil názor, že o nadobudnutí veci za výlučné prostriedky len jedného z manželov nemožno uvažovať v prípade, ak je vec získaná za prostriedky získané pôžičkou, aj keď ju dojedná len ten manžel, ktorého výlučné prostriedky boli neskôr použité na jej splatenie. Bývalý NS ČR už v rozsudku z 28. novembra 1969, sp.zn. 8Cz 36/69, R 57/1970, zaujal právny názor, že ak vznikol za trvania manželstva dlh, z ktorého bol zaviazaný len jeden z manželov, ktorý napríklad uzavrel vo vlastnom mene zmluvu o pôžičke, a ak boli takto získané peniaze použité na kúpu určitej veci, t.j. bola za ne získaná určitá majetková hodnota, patrí aj táto hodnota za splnenia ostatných podmienok uvedených v § 143 OZ a bez ohľadu na to, či bola zmluva o pôžičke uzavretá platne, do bezpodielového spoluvlastníctva. V záväzku manžela, ktorý takto zadovážil peniaze a je povinný ich vrátiť, sa prihliadne pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva. Pokiaľ sa vec už stane súčasťou BSM, nemôže neskôr zmeniť právny režim a prejsť do výlučného majetku jedného z manželov len preto, lebo dodatočne boli na jej získanie použité len prostriedky z výlučného majetku. V takom prípade má ten, koho výlučné prostriedky boli takto vynaložené, len právo pri vyporiadaní zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva žiadať, aby mu bolo uhradené, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok (rozsudok NS ČR zo 07. januára 2008, sp. zn. 22Cdo/3596/2006). Predaj spoločnej nehnuteľnej veci nie je bežnou vecou, ktorú môže v zmysle § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka vybavovať každý z manželov. Preto ak jeden z manželov uzavrie kúpnu zmluvu o predaji nehnuteľnosti bez súhlasu druhého manžela, takýto právny úkon sa považuje za platný len do času, keď sa druhý manžel jeho neplatnosti nedovolá. Pričom sa musí dovolať voči všetkým účastníkom právneho úkonu (rozsudok NS SR, sp. zn. 2Cdo/50/2000).

8. V súvislosti s vyššie uvedeným ďalej dodal, že z vykonaného dokazovania nepochybne vyplynulo, že o nadobudnutie daných nehnuteľností sa zaslúžil práve N., čo potvrdila aj K. vo svojich vyjadreniach v súdnych konaniach vedených na Okresnom súde v Námestove tak, ako vyplýva z tohto rozhodnutia a táto potvrdila, že N. zabezpečoval všetky záležitosti ohľadom nadobudnutia predmetných nehnuteľností. Súd v tejto súvislosti poukázal na zastieraný právny úkon. Súd nad rámec poukázal na skutočnosť, že tvrdenie, že finančné prostriedky boli poskytnuté len K., toto nebolo potvrdené ani samotnými záložnými veriteľmi.

9. Súd ďalej poznamenal, že je faktom, že Občiansky zákonník, ani iný zákon, neuvádzajú nič o tom, akým spôsobom sa v dobe medzi zánikom a vyporiadaním spoločného majetku manželov riadia právne vzťahy medzi bývalými manželmi týkajúce sa majetku a záväzkov, ktorý tvoril ich predmet. Preto sa uplatní ust. § 853 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sa prikazuje použitie tých ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú vzťahy obsahom a účelom im najbližšie, t.j. predpisov o spoločnom majetku manželov (viď rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, sp.zn. 5Co/642/2014 zo dňa 11. marca 2015). Rozsah BSM je daný zákonom, prípadne môže byť modifikovaný vzájomnou dohodou oboch manželov, nie však jednostranným prejavom vôle jedného z nich. Ak teda aj bola V. na listoch vlastníctva zapísaná ako výlučná vlastníčka predmetných nehnuteľností a bez ohľadu na to, že v kúpnych a zámenných zmluvách vystupovala iba ona sama bez manžela, predmetné pozemky sa stali súčasťou masy BSM v zmysle § 143 Občianskeho zákonníka. Teda evidencia v katastri nehnuteľností nementi existenciu BSM. Súd rozhodnutím o zápise vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nie je viazaný a je oprávnený samostatne riešiť otázku vlastníckeho práva, pri posúdení ktorej sa môže odchýliť od stavu zapísaného v katastri nehnuteľností. V danom prípade skutkový stav, na základe ktorého bola do katastra nehnuteľností zapísaná ako vlastníčka nehnuteľností V. na základe kúpnych a zámenných zmlúv, je v rozpore so stavom právnym, nakoľko v čase ich uzatvorenia trvalo BSM a predmetné nehnuteľnosti boli nadobudnuté do BSM.

10. Súd prvej inštancie poukázal ďalej na to, že v priebehu konania bolo zistené, že úpadca kvalifikovaným spôsobom v zákonom stanovenej lehote namieta neplatnosť záložnej zmluvy a kúpnej zmluvy z dôvodov podľa § 145 Občianskeho zákonníka. Zákon neustanovuje žiadnu formu dovolania sa tejto neplatnosti. Možno tak urobiť písomným podaním, žalobou podanou na súde alebo námietkou v rámci obrany proti uplatnenému nároku v konaní pred súdom (rozhodnutie NS SR z 31. augusta 2010, sp. zn. 5Cdo/211/2009). Úpadca N. okrem návrhu na prerušenie konania vedeného na Správe katastra Tvrdosín pod sp. zn. V 179/2012, kde žiadal prerušiť konanie do rozhodnutia o návrhu na vydanie predbežného opatrenia v konaní vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 8C/196/2010, podal aj žalobu na Okresný súd Námestovo, ktorou sa domáhal neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva, ktorou V. K. G. zriadila záložné právo na sporné nehnuteľnosti v prospech záložného veriteľa. Taktiež sa domáhal na súde o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorou žalovaný nadobudol sporné nehnuteľnosti, konanie, ktoré je vedené pod sp. zn. 9C/53/2013. Podstatné je ale to, že sa úpadca dovolal relatívnej neplatnosti právneho úkonu, a to záložnej zmluvy, riadne a včas. Poukázal na závery rozsudku NS ČR sp. zn. 22Cdo/3596/2006 o tom, že o nadobudnutí veci za výlučné prostriedky len jedného z manželov nemožno uvažovať v prípade, že vec je nadobudnutá za prostriedky získané pôžičkou, hoci ju dojednal len ten manžel, ktorého výlučné prostriedky boli neskôr na jej splatenie použité. Taktiež bývalý Najvyšší súd ČSR už v rozsudku z 28. novembra 1969, sp. zn. 8CZz/36/69 publikovanom v Zbierke súdnych rozhodnutí ako R 57/1970 zaujal právny názor, že ak vznikol za trvania manželstva dlh, z ktorého bol zaviazaný len jeden z manželov, ktorý napríklad uzavrel vlastným menom zmluvu o pôžičke a ak boli takto získané peniaze použité na kúpu určitej veci, t.j. ak bola za ne získaná určitá majetková hodnota, patrí aj táto hodnota za splnenia ostatných podmienok uvedených v § 143 OZ a bez ohľadu na to, či bola zmluva o pôžičke platne uzatvorená, do bezpodielového spoluvlastníctva.

11. Súd zároveň poukázal na to, že žalobca, ktorý nadobudol predmetné nehnuteľnosti v novembri 2012, tak o pár dní na to, a to na základe nájomnej zmluvy zo dňa 3. decembra 2012, prenajal predmetné nehnuteľnosti záložnému veriteľovi za 1.000,- eur ročne až do 31. decembra 2063.

12. V tejto súvislosti súd poukázal aj na rozsudok Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 8C/124/2012 zo dňa 27. júna 2019, hoci zatiaľ nenadobudol právoplatnosť, v ktorom súd vyslovil záver ohľadom zmluvy o pôžičke vo forme notárskej zápisnice, že je fiktívnou zmluvou, nakoľko podľa záverov znaleckého posudku z odboru písomoználectva, podpis na zmluve a na potvrdení o prevzatí peňazí z pôžičky, nie sú jeho podpismi.

13. Čo sa týka otázky, či na príslušnom LV bola zapísaná poznámka, a či táto poznámka bola spôsobilá spochybniť dobromyseľnosť nadobúdateľa, súd poukázal na to, že súhrn faktov zistených nasvedčuje záveru o neexistencii dobrej viery. Súd prvej inštancie vyslovil presvedčenie, že znenie takejto poznámky nutne musí vyvolať pochybnosť o jednoznačnosti vlastníctva zapísanej osoby ako vlastníka. Zdôraznil, že nejde o dobromyseľnosť vyžadovanú na účely vydržania a definície oprávnenej držby. Z okolností bolo možné pri náležitej starostlivosti zistiť ani nie to, že scudziteľ nie je vlastníkom, ale to, že jeho vlastníctvo môže byť neisté, potom takýto nadobúdateľ nehnuteľnosť nadobúda s rizikom, že toto vlastníctvo nakoniec môže stratiť, resp. že ho vôbec nenadobudne. Súd skonštatoval, že z takejto poznámky bolo pri náležitej starostlivosti možné vyvodiť, že vlastníctvo scudziteľa je sporné, a teda že tu existuje riziko, že vlastníkom vôbec nie je, resp. že sú viacerí vlastníci. Obozretný nadobúdateľ si mohol obsah poznámky poľahky overiť, či už u záložných veriteľov alebo priamo u záložného dlžníka. Mal za to, že nebolo vzhľadom na vzťah žalobcu k týmto osobám zložené zistiť, čoho sa poznámka týka. Ak by tak nadobúdateľ urobil, potom by zistil, že vlastníctvo scudziteľa je sporné, a teda, že akékoľvek nadobudnutie nehnuteľností od tohto scudziteľa sa spája s rizikom skutočného nenadobudnutia vlastníctva. Nie je preto dôvod vychádzať z princípu právnej istoty ochranu nadobúdateľa, ak ten od samého počiatku mohol vedieť, že vlastnícke právo scudziteľa je neisté. Uvedený princíp má chrániť dôvodnú istotu a nie odstraňovať neistotu, o ktorej nadobúdateľ mohol vedieť, a ktorú na seba dobrovoľne prevzal.

14. Vychádzajúc z uvedeného súd prvej inštancie mal za to, že žalobca nie je obozretným

nadobúdateľom a že pokiaľ by bol obozretný, vedel by bez ťažkostí zistiť všetky skutočnosti a okolnosti, a to predovšetkým s poukazom na danú poznámku na liste vlastníctva a na to, že všetky nehnuteľnosti tvoria ako keby jeden súvislý celok, pričom súd vzhľadom na zistené všetky skutočnosti má pochybnosti o tom, že by žalobca o týchto skutočnostiach a okolnostiach nevedel, najmä po prihliadnutí na blízky vzťah záložným veriteľom, z ktorého možno vyvodiť aj vzťah k záložnému dlžníkovi.

15. Uzavrel, že z uvedených dôvodov žalobca nemôže požívať ochranu ako nadobúdateľ daných nehnuteľností, ktoré patrili podľa záverov súdu do BSM G.G. a úpadcu, a boli prevedené iba jedným z manželov bez súhlasu manžela - úpadcu. Preto súd považoval postup správcu konkurznej podstaty úpadcu za správny a žalobu zamietol.

16. Záverom poukázal na to, že konanie o vyporiadanie BSM, do rozhodnutia súdu v tejto veci nebolo právoplatne skončené, preto súd si túto otázku ustálenia masy BSM vyriešil v rámci tohto konania, čo bolo potrebné a nevyhnutné pre rozhodnutie merita veci.

17. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa jej pomeru úspechu vo veci. Keďže súd žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovaný tak bol úspešný v plnom rozsahu, súd mu priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu, pričom o tejto náhrade rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

18. Na základe odvolania podaného žalobcom krajský súd v odvolacom konaní posudzoval napadnutý rozsudok okresného súdu v rozsahu a medziach zadefinovaných odvolacích dôvodov obsiahnutých v písomne podanom odvolaní žalobcu a rozsudkom č. k. 13CoKR/10/2021-2359 z 9. novembra 2022 rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 18Cbi/6/2017-1820 z 19. novembra 2020 potvrdil a rozhodol, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

19. Odvolací súd uviedol, že podstatou odvolania žalobcu boli námietky, že pre vydanie rozsudku neboli splnené procesné podmienky, že okresný súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, námietka nesprávnych skutkových zistení, nesprávneho právneho posúdenia veci, ako aj námietka, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia trpí nezrozumiteľnosťou, je rozporuplné, arbitrárne a nepreskúmateľné.

20. V prvom rade k odvolaciemu dôvodu o nezrozumiteľnosti, rozporuplnosti, arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku krajský súd poukázal na to, že štruktúra odôvodnenia súdneho rozhodnutia je rámcovo upravená v § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd po preskúmaní odvolaním napadnutého prvoinštančného rozsudku dospel k záveru, že tieto kritériá, vyplývajúce z ust. § 220 ods. 2 CSP, napriek jeho neucelenosti a určitej neprehľadnosti spočívajúcej v tom, že zistenia a závery okresného súdu boli vyjadrené vo viacerých odsekoch a opakovane, splňa, keďže zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia, pretože odôvodnenie rozhodnutia je potrebné posudzovať v jeho celom obsahovom znení. Z odôvodnenia vyplýva, čoho sa žalobca svojou žalobou domáha a z akých dôvodov, aké je stanovisko (vyjadrenie) žalovaného k žalobe, aké relevantné dôkazy boli súdom vykonané a aké skutočnosti z nich súd zistil, aký skutkový stav bol súdom ustálený (zistený), aké právne normy na vec aplikoval, ako tieto normy vyložil, ako subsumoval zistený skutkový stav pod aplikovanú právnu normu, t.j. aké konkrétne subjektívne práva a povinnosti vyvodil pre strany prejednávaneho sporu a aké právne závery vyplývajú zo zistených subjektívnych práv a povinností procesných strán vo vzťahu k žalobou uplatnenému návrhu. Súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol svoje zistenia, popísal vykonané relevantné dôkazy, a to vyjadrenia strán, listinné dôkazy, výpoveď svedkyne a uviedol ako tieto jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti vyhodnotil a ako na základe tohto vyhodnotenia vec právne posúdil. Teda rozsudok okresného súdu obsahuje dostatočné zdôvodnenie, uvedenie dôkazov, z ktorých okresný súd vyvodil skutkový záver,

identifikoval zistený skutkový stav a následne prijatý právny záver riadnym spôsobom vyjadril. Nedostatok odôvodnenia rozsudku okresného súdu by zakladal jeho nepreskúmateľnosť len v tom prípade, ak by písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahovalo zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie okresného súdu, k čomu nedošlo. Účelom odôvodnenia súdneho rozhodnutia je zvýrazniť práve tie dôkazy, ktoré mali pre vec podstatný, rozhodujúci význam, čo aj okresný súd uskutočnil. Ak aj okresný súd svoju argumentáciu k meritu veci uviedol vo viacerých odsekoch, nie je možné rozsudok považovať za nedostatočne odôvodnený a arbitrárny, pretože jeho skutkové a právne závery nie sú zjavne neodôvodnené. Odvolací súd zdôraznil, že za porušenie základného práva, zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nemožno považovať to, že súd nerozhodol a neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa - žalobcu. To, že sa odvolateľ s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti súdneho rozhodnutia.

21. K námietke, že okresný súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, krajský súd vo všeobecnosti uviedol, že podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal rozhodnutiu vo veci samej, bol postupom, ktorým žalobcovi ako sporovej strane nebola znemožnená realizácia jemu patriacich procesných oprávnení a nebola ani marená možnosť žalobcovi ako sporovej strane jeho aktívnej účasti na konaní, čo vyplýva z priebehu, postupu konania pred súdom prvej inštancie. Realizácia procesných oprávnení sa sporovej strane neznemožňuje právnym posúdením. Je potrebné zdôrazniť, že z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Konštatoval, že vzhľadom k rozsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu bolo zrejmé, že procesné oprávnenie žalobcu na označovanie dôkazov žalobcovi ako sporovej strane nebolo popreté. Žalobca mal možnosť označovať dôkazy, avšak je potrebné poukázať na pozíciu súdu, do výlučnej právomoci ktorého patrí posúdenie, ktoré z označených dôkazov niektorej zo sporových strán vykoná, resp. nevykoná a akým spôsobom tieto dôkazy vyhodnotí.

22. Pokiaľ ide o námietku žalobcu, že okresný súd porušil koncentračnú zásadu konania podľa § 153 CSP, ak prihliadal na dôkazy žalovaného, ktoré tento mal možnosť uplatniť už pri prvom procesnom úkone, pričom vo vyjadrení zo dňa 11. augusta 2017 žalovaný žiaden dôkaz neoznačil, tak krajský súd upriamil pozornosť na procesno-právny inštitút sudcovskej koncentrácie konania v zmysle ust. § 153 CSP. Z tohto procesno-právneho inštitútu vyplýva, že ak strana nepredložila prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas, súd nemusí na ne prihliadať, t.j. ide o fakultatívnu možnosť súdu, nie o zákonom uloženú povinnosť, a to, že by súd nesmel prihliadať na takéto prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nepredložené včas. Civilný sporový poriadok v ust. § 153 ods. 2 CSP len demonštratívny spôsobom, za použitia termínu „najmä“ uvádza, že na tieto prostriedky procesného útoku a procesnej obrany nepredložené sporovou stranou včas nemusí prihliadať, ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. Vzhľadom k obsahu a zmyslu inštitútu sudcovskej koncentrácie konania tak, ako je vymedzený v ust. § 153 CSP, keď ide o fakultatívnu možnosť danú súdu neprehliadať na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany neuplatnené včas, nie o zákonnú povinnosť súdu, potom, ak súd prvej inštancie vykonal dôkazy predložené žalovaným, nebolo možné takýto postup vyhodnotiť ako postup, ktorým by došlo k vade konania, prípadne k porušeniu zásady rovnosti strán sporu, v spojení aj s Čl. 6 ods. 1 CSP. Krajský súd konštatuje, že v konaní pred okresným súdom mali obidve sporové strany, a to tak žalobca, ako aj žalovaný vytvorené rovnaké podmienky, možnosti k uplatňovaniu prostriedkov procesného útoku, ako aj prostriedkov procesnej obrany bez zvýhodnenia, prípadne diskriminácie niektorej zo sporových strán. Ani jedna zo strán sporu nemala oproti druhej strane sporu možnosť

podstatnej výhody, prípadne nevýhody, preto nedošlo k vade konania pred okresným súdom, ani k zásahu do práv a oprávnených záujmov žalobcu.

23. V súvislosti s ďalšou námietkou žalobcu, že mu okresný súd neumožnil vyjadriť sa záverečnou rečou, odvolací súd poukázal na ust. § 182 CSP s tým, že súd sporovej strane znemožní prednesenie záverečnej reči v zmysle § 182 CSP, takýto postup predstavuje zásah do jeho základného práva na súdnu ochranu. Z obsahu zápisnice z pojednávania zo dňa 19. novembra 2020 odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal úkony podľa § 181 a poučenie o právach a povinnostiach v zmysle CSP, na čo tak právny zástupca žalobcu ako i právny zástupca žalovaného uviedli, že sa k veci vyjadria v „záverečnej reči“. Následne okresný súd uskutočnil výzvu podľa § 182 CSP, po ktorej nasledovalo vyjadrenie právneho zástupcu žalobcu a právneho zástupcu žalovaného, obsahom ktorých bolo vyjadrenie k vykonanému dokazovaniu a právnej stránke veci. Je nutné poukázať na to, že žalobca bol zastúpený právnym zástupcom, a teda mal kvalifikované profesionálne zastúpenie, právny zástupca žalobcu mal možnosť sa k veci a k dôkazom vyjadriť a aj tak urobil, a preto odvolací súd dospel k záveru, že tento zásah do procesných práv žalobcu neobsahuje takú intenzitu, aby predstavoval porušenie jeho práva na spravodlivý proces.

24. K nesprávnym skutkovým zisteniam, neobjektívnemu zhodnoteniu vykonaných dôkazov, čo boli v ďalšom odvolacie dôvody žalobcu, krajský súd uviedol, že nezistil ich opodstatnenosť. Vyslovil názor, že okresný súd v potrebnom a dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie, za zachovania procesnej aktivity sporových strán, za dodržania dôkaznej povinnosti ako aj povinnosti tvrdenia. Okresný súd vyhodnocoval dôkazy jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach. Ak žalobca namietal, že okresný súd pripustil žalovanému pripojenie nezákonne získaného dôkazu, a to kúpnej zmluvy dcéry žalobcu, tak odvolací súd uviedol, že tento dôkaz podľa odôvodnenia rozhodnutia bol bez vplyvu na okresným súdom vykonané posúdenie dôvodnosti, či nedôvodnosti podanej žaloby žalobcu. Krajský súd konštatuje, že priebeh dokazovania pred okresným súdom nepredstavoval zásah do práva žalobcu na spravodlivý súdny proces. Zdôraznil, že do práva na spravodlivý proces sa premieta aj zásada voľného hodnotenia dôkazov, ktorá zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia, jeho logického myšlienkového postupu, dôkazy súd hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten - ktorý dôkaz hodnotiť (uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo 204/2009 zo dňa 14.09.2011).

25. Odvolací súd konštatoval, že úlohou súdu je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré rozhodol. Rovnako vo svojej rozhodovacej činnosti Najvyšší súd SR skonštatoval, že realizácia procesných oprávnení sa sporovej strane neznemožňuje právnym posúdením (R 54/2012, 1Cdo 62/2010, 2Cdo 97/2010, 3Cdo 53/2011, 4Cdo 68/2011, 5Cdo 44/2011, 6Cdo 41/2011, 7Cdo 26/2010, 8ECdo 170/2014).

26. Ďalej uviedol, že s námietkou nesprávnych skutkových zistení súvisí tiež otázka právneho posúdenia veci okresným súdom. Krajský súd konštatoval, že ani tento odvolací dôvod žalobcu nebol relevantný, pretože okresný súd aplikoval správnu právnú úpravu, ktorú aj správnym spôsobom interpretoval.

27. V súvislosti s poukazom žalobcu na umelo vykonštruované konkurzné konanie úpadcu a nezákonný postup správcu, odvolací súd zdôraznil, že predmetom tohto konania je posúdenie tvrdenia žalobcu, či mu svedčí také právo k nehnuteľnému majetku, ktoré vylučovalo zahrnutie tohto nehnuteľného majetku do súpisu konkurznej podstaty úpadcu, predmetom tohto konania nie je preverenie splnenia podmienok pre vyhlásenie konkurzu na majetok úpadcu a ani dohľad nad výkonom správcu konkurznej podstaty. Ak správca konkurznej podstaty spísal do všeobecnej konkurznej podstaty majetok s poznámkou, je to vyjadrením právneho názoru správcu konkurznej podstaty, z ktorého vyplýva, že mu nebráni právo tretej osoby (v danom prípade žalobcu) v speňažovaní majetku zapísaného do všeobecnej podstaty. O tom, či správca je, alebo nie je oprávnený tento majetok speňažiť, rozhoduje súd, a to práve v konaní, v ktorom si tretia osoba (žalobca) uplatňuje svoje právo na vylúčenie majetku zo všeobecnej podstaty

úpadcu. Kým sa o majetku zapísanom do konkurznej podstaty vedie na súde konanie o jeho vylúčení zo súpisu, správca konkurznej podstaty nie je oprávnený tento majetok speňažiť. Uzavrel, že výnimka, kedy je tak oprávnený urobiť, sa v prípade nehnuteľnosti neaplikuje.

28. Predmetom konania je žaloba žalobcu o vylúčenie nehnuteľností, a to nehnuteľného majetku zapísaného v kat. úz. D., podrobne špecifikovaného v žalobe (ďalej len „nehnutel'ný majetok“), o ktorom žalobca tvrdil, že ho nadobudol na základe Kúpnej zmluvy zo dňa 23. novembra 2012 uzatvorenej s predávajúcou V. K. G. ako záložným dlžníkom, zastúpenou záložným veriteľom OVP Orava, s.r.o., ktorej vklad bol povolený pod č. V 1757/12 dňa 29. novembra 2012 (ďalej len „kúpna zmluva“). Žalobca argumentoval tým, že podľa zmluvy o zriadení záložného práva bol záložný veriteľ oprávnený predat' záloh osobne akejkoľvek tretej osobe a záložný dlžník vyhlásil, že uznáva spôsob výkonu záložného práva podľa tejto zmluvy. Ďalej uviedol, že na preukázanie existencie dlhu medzi záložným veriteľom a záložným dlžníkom žalobcovi V. K. G. ako záložný dlžník odovzdala kópiu zmluvy o finančnej výpomoci a dodatku medzi ňou ako dlžníkom a spoločnosťou OVP Orava, s.r.o.. Majetok, ktorého vylúčenia sa žalobca domáha, v čase vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu úpadcovi nepatrí, úpadca nebol nikdy ako vlastník k spornému nehnuteľnému majetku zapísaný na LV a úpadca ho ani v priebehu konkurzu do vlastníctva nenadobudol. Predmetný majetok bol podľa žalobcu počas celého konkurzného konania preukázateľne v jeho vlastníctve. Žalobca poukázal na to, že uvedený nehnuteľný majetok nadobudol pred vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu, riadne na základe kúpnej zmluvy kúpil vlastnícke a spoluvlastnícke podiely k predmetným nehnuteľnostiam a je ich vlastníkom.

29. Po citácii ustanovení §§ 67 ods. 1 a 78 ods. 1, 3, 4, 5 a 6 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZKR“) zdôraznil, že vylučovaciu žalobu je potrebné odlišovať od žaloby na určenie vlastníckeho práva, resp. od žaloby o určenie, že nehnuteľnosti patria do masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Zahnutím majetku do konkurznej podstaty sa nikdy nemení skutočný vlastník tohto majetku, nech ním je úpadca alebo iná osoba. Zápisom majetku do konkurznej podstaty, rovnako ako právoplatným rozhodnutím o jeho vylúčení zo súpisu konkurznej podstaty nemôže byť určený vlastník takéhoto majetku. Zápis majetku do súpisu konkurznej podstaty deklaruje navonok skutočnosť, že správca konkurznej podstaty považuje takýto majetok za majetok podstaty a nakladá s ním ako s majetkom podliehajúcim konkurzu. Zapísanie určitého majetku do súpisu konkurznej podstaty tak umožňuje správcovi i jeho následné speňažovanie. Rozhodnutie súdu o určení vlastníckeho práva, resp. určenie, že nehnuteľnosti patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, nie je takou právnou skutočnosťou, ktorá by mala sama o sebe za následok vylúčenie tejto veci zo súpisu majetku patriaceho do konkurznej podstaty úpadcu.

30. V zhode s okresným súdom poukázal na to, že princípom excindačnej žaloby je zistiť, či právo patriace osobe, ktoré vylučuje zapísanie veci do súpisu, je silnejšie ako právo úpadcu v tejto veci.

31. Súd prvej inštancie žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol, čo odôvodnil tým, že bolo síce nesporné, že v katastri je žalobca evidovaný ako výlučný vlastník, prípadne spoluvlastník predmetných nehnuteľností, avšak na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že správca správne posúdil, že predmetné nehnuteľnosti by mali byť zapísané do konkurznej podstaty úpadcu, vzhľadom na to, že patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a to V. K. G. (pôvodne D.) a úpadcu N. a žalobca nemôže požívať ochranu ako neobozretný nadobúdateľ uvedených nehnuteľností, ktoré boli prevedené iba jedným z manželov, bez súhlasu druhého manžela.

32. Poukázal na argumentáciu žalobcu v podanom odvolaní, ktorý v podstate namietal nesprávnosť právneho záveru okresného súdu, keď mal za to, že nehnuteľný majetok nadobudol riadne a legitímne, kúpnu zmluvou uzatvorenou so záložným veriteľom OVP Orava, s.r.o.. Záložný dlžník - V. G., ktorá nehnuteľnosti nadobudla z výlučných prostriedkov poskytnutých veriteľom, na základe kúpnych a zámenných zmlúv, ktorých platnosť úpadca nenamietal, bola v katastri nehnuteľností evidovaná ako výlučný, resp. podielový vlastník, pričom poznámka o začatí súdneho konania evidovaná len na LV č.

XXXX je len informatívna, nie obmedzujúca. Žalovaný sa vo vkladovom konaní týkajúcom sa kúpnej zmluvy kvalifikovane nedovolal relatívnej neplatnosti a neskoršie podané žaloby o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a záložnej zmluvy nemajú na postavenie žalobcu, ktorý nehnuteľný majetok nadobudol dobromyseľne, vplyv. Podľa žalobcu správca nemohol do súpisu majetku zahrnúť majetok v BSM, nakoľko BSM zaniklo zánikom manželstva úpadcu a V. G. v roku 2008, vlastníctvo svedčilo V. G. a nejde o žiaden sporný majetok. Žalobca namietať záver okresného súdu, ktorý prejudikoval, že nehnuteľnosti patria do BSM úpadcu a V. G., pretože konanie o vysporiadanie BSM nie je doposiaľ právoplatne skončené. Rovnako namietať nesprávne právne posúdenie jeho (ne)dobromyseľnosti.

33. Odvolací súd v zhode s okresným súdom poukázal na predpoklady pre úspešné uplatňovanie vylučovacej (excindačnej) žaloby podľa ustanovenia § 78 ZKR.

34. Odvolací súd zdôraznil, že žalobca, ktorý sa domáha vylúčenia určitého majetku z konkurznej podstaty, je povinný tvrdiť a preukázať okrem iného, že existuje také právo, ktoré bráni zápisu uvedeného nehnuteľného majetku do súpisu a že toto právo aktuálne svedčí žalobcovi. Vzhľadom na uvedené, vyslovil názor, že bol namieste postup okresného súdu, ktorý skúmal splnenie všetkých podmienok vyplývajúcich z ust. § 78 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii, vrátane preukázania, či právo, ktoré zapísanie spornej nehnuteľnosti do súpisu vylučuje, žalobcovi svedčí, skutočnosť, ktorá bola medzi účastníkmi sporná.

35. Za stavu vyvolanej spornosti vlastníckeho práva žalobcu k nehnuteľnému majetku považoval za správny postup okresného súdu, ak preskúmaval titul, od ktorého žalobca odvodzoval nadobudnutie vlastníckeho práva a vysporiadaval sa s tým, či existuje právo žalobcu vylučujúce zápis tohto majetku do súpisu konkurznej podstaty.

36. K odvolaciemu dôvodu žalobcu spočívajúcemu v tom, že malo byť pred zápisom do súpisu prioritne vyporiadané BSM úpadcu a V. j v osobitnom súdnom konaní podľa § 53 ZKR a správca preto postupoval predčasne, tak považoval za potrebné s poukazom na ust. § 67 v spojení s § 78 ods. 1 ZKR uviesť, že správca uvedený majetok zapísal s poznámkou a nebolo sporu o tom, že pred vyhlásením konkurzu na úpadcu na Okresnom súde Námestovo sa na základe žaloby úpadcu N. v podaní zo dňa 18. novembra 2010 vedie konanie o vyporiadaní BSM pod sp. zn. 8C/196/2010, v mene ktorého úpadcu aktuálne koná správca, ktoré nebolo ukončené právoplatným rozhodnutím.

37. Pokiaľ sa žalobca domáhal vylúčenia veci z podstaty ako vlastník, resp. spoluvlastník evidovaný na listoch vlastníctva k spornému nehnuteľnému majetku, ktoré nehnuteľnosti nadobudol na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej s V. K. G., zastúpenou záložným veriteľom, tak odvolací súd vo všeobecnosti uviedol, že v prípade derivatívneho nadobudnutia vlastníctva dochádza k prevodu alebo prechodu vlastníckeho práva z pôvodného vlastníka na nadobúdateľa, a teda je nevyhnutné, aby prevodca (resp. právny predchodca) bol skutočným vlastníkom prevádzanej veci. Medzi derivatívne spôsoby nadobudnutia vlastníctva patrí jeho prevod scudzovacími zmluvami. Na to, aby došlo k právnym úkonom predvídanému následku, t.j. k prevodu vlastníckeho práva, musí byť prevodca vlastníkom veci, resp. osobou oprávnenou s vecou disponovať za účelom jej prevodu na inú osobu.

38. Nakoľko k tvrdeniu žalobcu, že ako vlastník bola zapísaná na listoch vlastníctva len a výlučne V. K. G., ktorá v čl. I. kúpnej zmluvy vyhlásila, že je podielovou spoluvlastníčkou, resp. výlučnou vlastníčkou nehnuteľností, ako aj, že na listoch vlastníctva (ani z ich histórie) nebol úpadca (.) evidovaný ako vlastník, resp. spoluvlastník, teda o dôveryhodnosti v katastri nehnuteľností, ktorého žalobca nemal dôvod pochybovať, krajský súd poukázal na záver vyjadrený v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1M Obdo V/11/2009, ako aj v rozhodnutí ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 510/2016 v odseku 47 odôvodnenia rozhodnutia.

39. Odvolací súd poukázal na to, že okresný súd zameral svoju pozornosť na zodpovedanie otázky, či v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy boli údaje katastra súladné so skutočným stavom, inak povedané, či len samotná skutočnosť, že V. G. bola v katastri zapísaná ako výlučný vlastník, resp. podielový vlastník

nehnutelného majetku, ktorý bol predmetom zálohu podľa záložnej zmluvy zo dňa 22. februára 2012, realizáciou výkonu záložného práva došlo k uzatvoreniu kúpnej zmluvy zo dňa 23. novembra 2012, mohla bez ďalšieho založiť presvedčenie žalobcu, že vlastníctvo, resp. podielové vlastníctvo svedčí výlučne V. G., a preto zisťoval stav V. G. v čase uzavretia zmluvy, t.j. oprávnenosť s vecou disponovať za účelom jej založenia a následného prevodu na žalobcu v rámci výkonu záložného práva, pretože bez tohto posúdenia by nemohol zhodnotiť, či u žalobcu existuje také právo, ktoré bráni zápisu uvedeného nehnuteľného majetku do súpisu.

40. Ďalej odvolací súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že vykonané dokazovanie preukázalo a žalobca to v konaní pred súdom prvej inštancie a ani v odvolaní nespochybnil, že V. G. a úpadca boli manželmi, manželstvo uzavreli dňa 25. apríla 1992, pričom manželstvo bolo rozvedené rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10. júna 2009. V konaní nebolo sporné, že počas trvania manželstva V. G. ako dlžník uzatvorila zmluvu o finančnej výpomoci zo dňa 24. januára 2006 s OVP Orava, s.r.o., predmetom ktorej bolo poskytnutie finančnej výpomoci v sume 4.000.000,-Sk a dňa 20. novembra 2007 ako dlžník uzatvorila zmluvu o pôžičke s V. N. G., predmetom ktorej bola pôžička vo výške 4.000.000,-Sk. Vykonané dokazovanie preukázalo dôvod a účel získania týchto finančných prostriedkov, a to kúpu nehnuteľností (sporný nehnuteľný majetok), skutočnosť ktorú potvrdila svedkyňa V. G. na pojednávaní dňa 15. mája 2020. Nebolo spochybnené ani to, že finančné prostriedky zo zmlúv o finančnej výpomoci uzatvorené V. G. boli použité na nadobudnutie nehnuteľného majetku, k čomu došlo v rokoch 2006 - 2007 kúpny a zámennými zmluvami, za účelom výstavby lyžiarskeho strediska a ani to, že vo forme Notárskej zápisnice č. N 23/2012, Nz 6349/2012 zo dňa 22. februára 2012 bola medzi V. G. ako záložným dlžníkom a záložnými veriteľmi 1/ OVP Orava, s.r.o. a 2/ V. N. G. uzavretá zmluva o zriadení záložného práva na nehnuteľný majetok, ktorej vklad bol povolený pod V 179/12 dňa 10. septembra 2012, na základe ktorej pristúpil záložný veriteľ OVP ORAVA, s.r.o. k výkonu záložného práva zmluvne určeným spôsobom, a to uzatvorením kúpnej zmluvy zo dňa 23. novembra 2012 so žalobcom, ktorej vklad bol povolený dňa 29. novembra 2012 pod V 1757/12.

41. Žalobca tvrdil, že úpadca nenamietal relatívnu neplatnosť zmluvy o finančnej výpomoci zo dňa 24. januára 2006, uzavretej medzi OVP Orava, s.r.o. a V. G. ako dlžníkom a zmluvy o pôžičke finančných prostriedkov uzavretej medzi N. G. a K. D. dňa 20. novembra 2007, a preto sa tieto považujú za platné. Odvolací súd uviedol, že v prípade právneho úkonu - zmluvy o pôžičke, ak jeden z manželov uzatvorí zmluvu o pôžičke ako dlžník, teda si požičiava peniaze, nejde o úkon týkajúci sa spoločných vecí, pretože vznikajúci záväzok ešte nie je predmetom bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ide o právny úkon, ktorým má byť vec (peniaze), ešte len do bezpodielového spoluvlastníctva manželov získaná, preto takúto zmluvu nie je možné považovať za právny úkon týkajúci sa spoločných vecí (rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo 143/2008). Takýto právny úkon sa totiž priamo netýka predmetu bezpodielového spoluvlastníctva, a teda spoločných vecí, keďže na jeho základe je ešte iba nadobúdaný majetok do bezpodielového spoluvlastníctva. Ak takýto právny úkon za trvania BSM uskutoční ako dlžník iba jeden z manželov, nepotrebuje na to súhlas druhého manžela, a to aj keď nejde o bežnú vec. Dôsledkom toho je skutočnosť, že ide iba o záväzok tohto manžela a nie o spoločný záväzok oboch manželov.

42. Pre zodpovedanie spornej otázky, či nehnuteľný majetok nadobudnutý z poskytnutej finančnej výpomoci V. G. má byť považovaný za súčasť BSM, v zhode s okresným súdom i odvolací poukázal na ust. § 143 Občianskeho zákonníka. V zmysle zákonných kritérií vyplývajúcich z tohto ustanovenia bolo podstatné časové hľadisko, ktoré kritérium bolo splnené, keď k nadobudnutiu sporného nehnuteľného majetku došlo počas trvania manželstva V. G. a úpadcu. Ďalej uviedol, že k spoločnému nadobudnutiu vecí za trvania manželstva dochádza bez ohľadu na to, akou mierou sa ten - ktorý manžel pričínil o nadobudnutie majetku, na základe akého právneho dôvodu počas trvania manželstva k jeho nadobudnutiu došlo, a tiež nie je podstatné, či dôvodom nadobudnutia spoločného majetku je právny úkon len jedného alebo oboch manželov. Teda, pokiaľ predmetom BSM je všetko, čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, tak vyslovil záver, že aj uvedené splnené bolo, pretože V. G. nadobudla sporný majetok za trvania manželstva a súčasne nebolo preukázané to, že by nehnuteľnosti boli získané darom alebo dedičstvom a nešlo ani o veci získané v rámci predpisov o reštitúcii majetku

jedným z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzatvorením manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnomu nástupcovi pôvodného vlastníka. Zároveň nebolo preukázané, že by išlo o vec, ktorá by podľa svojej povahy slúžila osobnej potrebe jedného z manželov. Takéto dôvody relevantne ani žalobca netvrdil a ani nepreukázal. To, že nehnuteľnosti boli nadobúdané s vedomím úpadcu, tvrdil nielen žalovaný, ale potvrdila to svedkyňa V. G., ktorá uviedla, že „...manžel všetko zabezpečoval ohľadom výkupu pozemkov a všetky tie peniaze som dala manželovi na výkup tých pozemkov, takže či niečo z toho zostalo alebo nie, to ja uviesť neviem“, ako aj zámer ich nadobudnutia, a to výstavbu lyžiarskeho strediska. Vykonané dokazovanie teda nepotvrdilo to, že by nehnuteľnosti slúžili výlučne - osobne len V. G., ako to tvrdil žalobca až v podanom odvolaní.

43. Ak aj žalobca poukazoval na to, že úpadca mal súhlasiť s tým, aby bola výlučne vlastníkom nehnuteľného majetku V. G., pričom neurobil nič pre to, aby ako vtedajší manžel vystupoval na strane nadobúdateľa, odvolací súd poukázal na to, že dohoda manželov týkajúca sa majetkového režimu sporného nehnuteľného majetku nebola preukázaná a dodáva, že s výnimkou vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia na osobnú potrebu alebo na výkon povolania jedného z manželov (o takéto veci v prejednávanej veci nešlo, ako bolo uvedené vyššie), nemôže žiadny z manželov zo spoločných prostriedkov kúpiť vec do svojho výlučného vlastníctva, a to ani keby druhý manžel s tým súhlasil (R 74/1973). So zreteľom na uvedené nemohla nehnuteľnosti V. G. získať do svojho výlučného vlastníctva. Len k úplnosti súd dodal, že nebola tvrdená ani preukázaná existencia akejkoľvek dohody úpadcu a V. G. ako vtedajších manželov, ktorou by bol modifikovaný rozsah, obsah alebo časový moment vzniku BSM (§ 143a Občianskeho zákonníka). V prípade dispozície so spoločnou vecou, v danom prípade s nehnuteľným majetkom, tak nešlo o bežnú vec a bol potrebný súhlas oboch manželov podľa § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

44. Pokiaľ žalobca namietal, že k prevodu nehnuteľného majetku došlo na základe kúpnej zmluvy zo dňa 23. novembra 2009 uzatvorenej so záložným veriteľom až v čase, keď bola V. G. rozvedená, t.j. v čase po zániku BSM V. G. a úpadcu, tak uvádza odvolací súd, že ani po zániku manželstva v čase do vyporiadania BSM (§ 148 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 149 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka) nemôže žiadny z bývalých manželov nakladať so spoločnými vecami spôsobom, ktorý je v rozpore s § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý sa použije v zmysle ust. § 853 Občianskeho zákonníka.

45. V súvislosti s nakladaním so spoločnou vecou podstatným v danom prípade bolo aj to, že žalovaný sa dovolal relatívnej neplatnosti právneho úkonu záložnej zmluvy, ako aj kúpnej zmluvy v lehote podľa § 40a Občianskeho zákonníka, a to určenia neplatnosti záložnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Tvrdošín pod V 179/2012 a určenia neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený pod V 1757/2012, a to žalobou doručenou Okresnému súdu Námestovo dňa 3. apríla 2012, ktoré konanie sa vedie pod sp.zn. 9C/53/2013, ktoré konanie doposiaľ nie je právoplatne ukončené (odvolacie konanie vedené pred Krajským súdom v Žiline pod sp. zn. 6Co/135/2021).

46. So zreteľom na uvedené odvolací súd uzavrel, že ak súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania konštatoval, že skutkový stav, podľa ktorého bola do katastra nehnuteľností zapísaná ako vlastníčka nehnuteľností V. G., bol v rozpore so stavom právnym, nakoľko v čase uzatvorenia kúpnych zmlúv a zámenných zmlúv v roku 2006-2007 trvalo BSM úpadcu a V. G. a sporné nehnuteľnosti mali byť považované za súčasť BSM, jeho záver bol vecne správny.

47. V súvislosti s posúdením otázky, či dobromyseľnosť žalobcu pri nadobúdaní vlastníckeho práva uzatvorením kúpnej zmluvy so záložným veriteľom OVP ORAVA s.r.o., v rámci realizácie záložného práva, založilo samotné vyhlásenie V. G. (záložného dlžníka) v čl. I. kúpnej zmluvy, že je výlučným vlastníkom nehnuteľného majetku (zálohu), v prospech pravdivosti ktorého svedčí aj verejný zápis v katastri nehnuteľností, tak je potrebné poukázať aj na to, že ak je záložcom daná vec do zálohu, ktorá má patriť do bezpodielového vlastníctva manželov bez súhlasu druhého manžela, ktorý sa neplatnosti dovoľá (napadne žalobou), tak ani záložná zmluva nemôže byť považovaná za platnú. K dobrej viere nadobúdateľa z pohľadu ustanovenia § 70 Katastrálneho zákona mal odvolací súd za to, že predmetom jeho úpravy je hodnovernosť a záväznosť údajov katastra, treba ho však interpretovať tak, že údaje sú

do neho zapisované len na základe relevantných a hodnoverných podkladov a ten, kto ich používa, koná v dobrej viere (ibaže mal vedomosť o tom, že stav zápisu nezodpovedá skutočnosti). Takáto osoba sa však spravidla nemôže dovolávať dobrej viery založenej len na tom, že vychádza zo stavu zápisu v katastri. Aj v tomto danom prípade treba trvať na požiadavke splnenia všeobecne platných občianskoprávných kritérií dobrej viery. Vo všeobecnosti nadobúdateľ je v dobrej viere, že prevodca je oprávnený vec previesť, ak je dôvodne presvedčený o tom, že prevodcovi svedčí právny titul umožňujúci mu vec previesť, teda že je (výlučným) vlastníkom veci. O dobrú vieru ide vtedy, ak nadobúdateľ ani pri vynaložení potrebnej opatrnosti, ktorú možno od neho pri uzatváraní prevodnej zmluvy s ohľadom na okolnosti a povahu prípadu požadovať, nemal, prípadne nemohol mať (z hľadiska kritéria priemerne obozretného jedinca) dôvodné pochybnosti o tom, že prevodca je (výlučným) vlastníkom veci. Kládol dôraz na to, že dobrá viera musí byť pritom hodnotená veľmi prísne, a to nielen zo subjektívneho hľadiska nadobúdateľa, ale predovšetkým so zreteľom k objektívnym okolnostiam (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 71/2011). V danej veci o to viac, že tak, ako uviedol sám žalobca, že mal vedomosť o tom, že V. G. je rozvedená, že s V. G. konajúcim za OVP ORAVA, s.r.o. sa poznajú - pochádzajú z jednej obce, že spolupracoval s úpadcom v rámci podnikateľských aktivít týkajúcich sa spoločnosti AFRESH, a.s., v ktorej bol úpadca predseda predstavenstva, že mu bol známy stav nehnuteľností, ako aj vedomosť o poznámke evidovanej na LV č. XXXX o konaní o vysporiadanie BSM. Vychádzajúc z uvedeného v tomto prípade nebolo postačujúce len jednoduché uspokojenie sa s ubezpečením záložného veriteľa, vyhlásením záložného dlžníka a výpisom z katastra nehnuteľností bez toho, aby boli skúmané tiež okolnosti, koho vlastníctvo bolo právnym titulom skutočne založené. Dobrú vieru nadobúdateľa v správnosť zápisov v katastri nehnuteľností je potrebné skúmať vo väzbe na limitovanie právnej úpravy katastra, pričom absenciu vlastníckeho práva na strane prevodcu nie je možné zhojiť odkazom na princíp právnej istoty, a to viery v evidenciu v katastri nehnuteľností, a to s poukazom na zásadu, v zmysle ktorej nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má.

48. Vo väzbe na ďalšiu námietku žalobcu, že neuzatvoril kúpnu zmluvu priamo s V. G., ale prostredníctvom výkonu záložného práva záložného veriteľa OVP Orava, s.r.o., a teda nemal povinnosť a šancu overiť si širšie vnútorné vzťahy medzi záložným veriteľom a V. G., odvolací súd poukázal na ust. § 151m ods. 6 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého pri predaji zálohu koná záložný veriteľ v mene záložcu. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že záložný veriteľ je priamo zo zákona splnomocnený na predaj zálohu, čo má práve význam pre tretie osoby, ktoré nadobúdajú záloh s takými účinkami, akoby ho nadobudli od vlastníka, resp. od osoby oprávnenej nakladať so zálohom. Z uvedeného preto námietku žalobcu, že uzatváral zmluvu len so záložným veriteľom, bez ohľadu na vnútorné vzťahy medzi V. G. a úpadcom N., vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú.

49. Vyslovil záver, že vykonaným dokazovaním zistený skutkový stav preukázal to, že žalobca v čase kúpy predmetných nehnuteľností podľa listu vlastníctva č. XXXX mal vedomosť o zapísaní poznámky o súdnom konaní o vysporiadanie BSM. Už sama táto okolnosť, o ktorej žalobca v čase uzatvárania kúpnej zmluvy vedomosť mal, a ktorú sám považoval len za poznámku informatívnu, nie obmedzujúcu, spochybňovala žalobcovu dobrú vieru v to, že nadobudol nehnuteľnosti od vlastníka. Pokiaľ na LV č. XXXX v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy, a to od 15.01.2012, kedy bol podaný úpadcom návrh na zápis poznámky, bola uvedená poznámka v katastri nehnuteľností v znení „P 51/2012-Návrh na zápis poznámky o začatí súdneho konania podľa § 44a O.s.p., potvrdenie Okresného súdu v Námestove o prebiehajúcom konaní vo veci o vysporiadania BSM pod sp. zn. 8C/196/2010-20/12“, tak táto bola spôsobilá spochybniť výlučné, resp. podielové vlastnícke právo prevádzateľa nehnuteľností, od ktorého ho žalobca nadobudol, tak potom nebolo možné konštatovať dobromyseľnosť nadobudnutia vlastníckeho práva, pretože to, či je nadobúdateľ veci dobromyseľný, treba hodnotiť objektívne. Skutočnosť, že uvedená poznámka bola zapísaná len na jednom z 30-tich LV tak, ako to konštatoval aj okresný súd v odseku 67. odôvodnenia a ako to namietal žalobca, podľa názoru odvolacieho súdu uvedené však bolo bez vplyvu na hodnotenie možnej obozretnosti žalobcu, pretože je potrebné súhlasiť so zhodnotením okresného súdu uvedeným v odseku 67. odôvodnenia v tom, že všetky nehnuteľnosti tvoriace predmet sporu tvoria určitý súvislý celok, nešlo o nehnuteľnosti v rôznych katastrálnych územiach, či nehnuteľnosti, ktoré sú od seba nezávislé, sú vzájomne susedné a súvisia spolu, čo

stranami sporu spochybnené nebolo. V tejto súvislosti poukázal i na samotné vyjadrenie právneho zástupcu žalobcu v podanom odvolaní, podľa ktorého „...zo samotnej poznámky pre žalobcu mohlo vyplývať len toľko, že prijal riziko, že toto vlastníctvo nehnuteľnosti (evidované len na jednom liste vlastníctva s informatívnou poznámkou) podľa výsledku súdneho konania môže stratiť“, čo však neznamena nedobromyseľnosť nadobudnutia, s čím odvolací súd nesúhlasil. Predsa o dobrú vieru aj v zmysle záveru NS SR sp. zn. 6Cdo/71/2011 ide vtedy, ak nadobúdateľ nehnuteľnosti ani pri vynaložení potrebnej opatrnosti, ktorú možno od neho s ohľadom na okolnosti a povahu prípadu požadovať, nemal, prípadne nemohol mať (z hľadiska kritéria priemerne obozretného jedinca) dôvodné pochybnosti o tom, že v skutočnosti subjektu, ktorý je ako nositeľ určitého práva zapísaný v katastri (evidencii) nehnuteľností, takéto právo nesvedčí.

50. V súvislosti s odkazom žalobcu na nález Ústavného súdu SR vo veci sp. zn. I. ÚS 549/2015 a závery tohto rozhodnutia ústavného súdu, za situácie preukázanej participácie úpadcu na nadobudnutí predmetných nehnuteľností na základe kúpnych a zámenných zmlúv, vznesenej námietky relatívnej neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva a kúpnej zmluvy, uzavretej V. ako záložným dlžníkom a žalobcom, teda námietkou relatívnej neplatnosti, nebolo možné konštatovať konanie úpadcu ako nedbalého vlastníka, len za splnenia ktorých by mal niesť vyššie riziko, než nadobúdateľ v dobrej viere, práve keď ústavný súd i v tomto rozhodnutí zvýraznil, že nevyhnutným predpokladom pre tento originárny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva je dobrá viera nadobúdateľa, ktorú sú všeobecné súdy povinné dôsledne posúdiť s ohľadom na individuálne okolnosti každého prípadu. Odvolací súd vyslovil názor, že k spochybneniu dobrej viery žalobcu, ako nadobúdateľa, pristúpila i samotná okolnosť, že napriek ním tvrdenému záveru výstavby na predmetných pozemkoch, v krátkom čase po uzatvorení kúpnej zmluvy došlo k uzatvoreniu nájomnej zmluvy so záložným veriteľom OVP Orava, s.r.o., a to na 50 rokov tak, ako to zhodnotil okresný súd v odseku 53 odôvodnenia rozsudku.

51. Krajský súd uzatvoril, že žalobca nebol obozretným nadobúdateľom a ak za tohto stavu okresný súd dospel k právnomu záveru o správnosti postupu žalovaného, ktorý zapísal predmetný nehnuteľný majetok do súpisu konkurznej podstaty úpadcu, a preto žalobu považoval za neopodstatnenú, nebolo možné tomuto záveru vytknúť jeho vecnú nesprávnosť, a preto rozsudok okresného súdu potvrdil ako vo výroku vecne správne rozhodnutie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP spolu so závislým výrokom o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania.

52. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP, nakoľko v odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, bol mu priznaný nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania s tým, že o výške náhrady podľa § 262 ods. 2 CSP bude rozhodnuté súdom prvej inštancie.

53. Proti tomuto rozsudku podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), navrhujúc rozsudok odvolacieho súdu zmeniť a žalobe vyhovieť, prípadne dovolaním napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Súčasne navrhol odložiť vykonateľnosť, ako aj právoplatnosť dovolaním napadnutého rozsudku z dôvodu predchádzania vzniku škody, nakoľko žalobcovi, ako aktuálnemu vlastníkovi, zapísanému v katastri nehnuteľností, hrozí škoda v dôsledku predaja sporných nehnuteľností žalovaným a tiež možného začiatku exekúcie za účelom vymoženia trov konania. Poukázal na to, že žalovaný v konaní vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 8C/196/2010 žiadal prerušiť konanie o vyporiadanie BSM, nakoľko má na základe predmetného rozsudku v úmysle vykonať speňaženie sporných nehnuteľností, hoci nie je konanie o vyporiadanie BSM ku dňu podania dovolania právoplatne skončené a správca nevykonával vyporiadanie BSM medzi úpadcom a jeho bývalou manželkou.

54. Prípustnosť a dôvodnosť dovolania vyvodil z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 CSP. Vyjadril nesúhlas s konštatáciou odvolacieho súdu v odseku 52 odôvodnenia jeho rozsudku, že pre toto konanie nie sú relevantné tvrdenia žalobcu o tom, že konkurzné konanie úpadcu je umelo vykonštruované a správca postupuje v konaní nezákonne. Výtýkal žalovanému, že si uľahčil situáciu, keď nerešpektoval právny stav zapísaný v katastri nehnuteľností, nepočkal na výsledok konania o

vyporiadání BSM, ale sporné nehnuteľnosti zapísal do súpisu majetku úpadcu. Odvolaciemu súdu vytýkal, že sa vôbec nezaoberal skutočnosťou, že základným krokom po zániku BSM úpadcu je jeho vyporiadanie a namiesto toho schválil postup správcu tým, že nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu zapísal do súpisu majetku úpadcu, hoci v tom čase prebiehalo konanie o vyporiadanie BSM, ktoré nebolo ku dňu podania dovolania ukončené. Rozhodnutie odvolacieho súdu označil za nepredvídateľné, súdu vytýkal, že právne neposúdil výkon záložného práva žalobcom, ale hovoril len o dobromyseľnosti žalobcu, ktorá však podľa jeho názoru nie je a priori subsumovateľná pod daný skutkový stav. Poukázal na to, že celé konkurzné konanie je riadené právnym zástupcom žalovaného, ktorý je podľa § 21 zákona o advokácii v konflikte záujmov, keďže na jednej strane zastupuje správcu úpadcu na druhej strane veriteľov úpadcu. Poukázal pritom na uznesenie NS SR sp. zn. 2Obo/115/2009 z 27. apríla 2017, sp. zn. 3Obdo/59/2016, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 7/2017. Namietal, že žalobca na túto skutočnosť neustále poukazoval, ale či už prvostupňový ani odvolací súd túto skutočnosť nebrali do úvahy. Keďže odvolací súd svoj rozsudok riadne neodôvodnil, naplnil svojím konaním prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Vyslovil ďalej názor, že výkon práva žalovaným sleduje zjavné zneužitie práva, keď správne nepočkal na výsledok konania o vyporiadání BSM medzi úpadcom a K. G., ale si situáciu uľahčil a zapísal nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu do majetku podliehajúceho konkurzu úpadcu bez toho, aby mal na to právny dôvod. V súvislosti s tým poukázal na čl. 5 CSP, podľa ktorého nikto nesmie mať prospech z vlastného nepoctivého správania.

55. Ďalej poukázal na to, že rozhodnutie veľkého senátu NS SR sp. zn. 1VObdo/2/2020 zo dňa 27. apríla 2021 nie je na daný prípad použiteľné, odvolací súd z vytrhnutého kontextu citoval jednu vetu. Dovolateľ zdôraznil, že ako kupujúci sporných nehnuteľností kupoval nehnuteľnosti od záložného veriteľa OVP ORAVA s.r.o. v rámci výkonu záložného práva. Akokoľvek by chcel nemohol nikde získať údaje o osobnom stave K. G. o výsledku súdneho konania o vyporiadanie BSM, keďže nie je účastníkom konania. Navyše vyslovil názor, že rozhodnutie veľkého senátu NS SR 1VObdo/2/2020 zo dňa 27. apríla 2021 nerieši nadobudnutie vlastníckeho práva od záložného veriteľa na základe platnej záložnej zmluvy a preto sa na prejednávany prípad nedá ako celok aplikovať.

56. Dovolateľ taktiež odvolaciemu súdu vytýkal, že mal hodnotiť existujúce dôkazy a keď neexistuje dôkaz, nemôže si ho dotvoriť v neprospech žalobcu. Ak neexistovala žiadna obmedzujúca ani informatívna poznámka na 29 z 30 listov vlastníctva, ako mohol odvolací súd odôvodniť svoje stanovisko úvahami „ako keby“, „musel“ atď.? Namietal, že v žiadnom konaní nie je možné vysloviť výrok súdu o tom, že sporné nehnuteľnosti patria do BSM, keďže BSM medzi úpadcom a K. G. zaniklo právoplatnosťou rozsudku súdu o rozvode manželstva. Úpadcovi v konaní o vyporiadanie BSM patrí proti K. G. len tzv. náhradová pohľadávka a ex lege nie je v ňom možné obnoviť vlastnícke právo úpadcu. Do masy BSM patrí len hodnota nehnuteľností ako výťažok z predaja.

57. Žalobca mal za to, že takáto situácia nebola ešte v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte vyriešená. Konštatoval, že kupujúci zo záložnej zmluvy nekoná pri uzatváraní záložnej zmluvy priamo so záložcom, ale so záložným veriteľom. Odvolací súd nesprávne právne posúdil uvedený skutkový stav ako nadobúdanie vlastníckeho práva od vlastníka, poukazujúc na vyššie uvedené uznesenie veľkého senátu NS SR. Uviedol, že v danom prípade nejde priamo o nadobúdanie vlastníckeho práva od vlastníka, ale o výkon záložného práva, ktorý odvolací súd odignoroval a v rozsudku nijako neodôvodnil.

58. Ďalej poukázal na odsek 80 odôvodnenia rozsudku, v ktorom odvolací súd uviedol, že žiadny z bývalých manželov nemôže nakladať so spoločnými vecami za použitia § 853 Občianskeho zákonníka a to v čase po zániku manželstva, do vyporiadania BSM. Dovolateľ mal za to, že takáto situácia ešte nebola v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu vyriešená. Uzavrel, že odvolací súd nesprávne právne vec posúdil, keď na daný prípad aplikoval § 853 Občianskeho zákonníka.

59. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, navrhujúc dovolanie zamietnuť. V súvislosti s námietkou žalobcu týkajúcou sa § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka poukázal na prax súdov (napr. R 17/1967, zhodnotenie Najvyššieho súdu ČSR z 3. februára 1972 sp. zn. Cpj/86/1971, R 42/1972). Konštatoval, že

uvedené vyvracia svojvoľný neodborný názor žalobcu.

60. V súvislosti s ďalšou námietkou dovolateľa, že nebol v akejkoľvek právnom vzťahu s úpadcom a nadobudol nehnuteľnosti legálnym spôsobom podľa kúpnej zmluvy so spoločnosťou OVP ORAVA s.r.o., teda nenadobudol ich vo vzťahu s K. G. uviedol, že toto tvrdenie je tiež zavádzajúce, pretože K. G. bola účastníčkou kúpnej zmluvy a OVP ORAVA s.r.o. bol jej zástupca z titulu realizácie záložného práva, pričom K. G. mala v čase uzavretia zmluvy so žalobcom zapísanú poznámku o vedení súdneho sporu o vyporiadanie BSM a bola na LV zapísaná ako vlastníčka sporných pozemkov. Z toho dôvodu, podľa jeho názoru, neobstoí obrana žalobcu, že je dobromyseľný vlastník, pretože informácia o spore, ktorá bola poznamenaná na liste vlastníctva dostatočne informovala žalobcu o možných rizikách, ktoré prijal na seba tým, že kupoval sporné nehnuteľnosti napriek tomu, že mal vedomosť o existencii sporu o vyporiadanie BSM a poznal právny stav, ktorý je upravený v § 145 ods. 1 a § 853 ods. Občianskeho zákonníka, a v prípade, že mu tieto ustanovenia neboli známe, poukázal na zásadu, že neznalosť zákona neospravedlňuje. Poukázal na to, že úpadca urobil všetko preto, aby sa včas zabránilo nezákonnému prevodu majetku, ktorý patrí do zaniknutého BSM. Jednak včas upozornil správcu katastra v Tvrdošíne na nezákonnosť konania o povolení vkladu záložnej zmluvy, skutočnosti ktoré boli preukázané v konaní na súde prvej inštancie, bol pripojený spis Správy katastra Tvrdošín. Napriek tomu, že bolo vydané aj predbežné opatrenie, bývalej manželke K. G., za výdatnej pomoci jej otca, reprezentovanej obchodnou spoločnosťou OVP ORAVA s.r.o., sa podarilo vytunelovať majetok, ktorý patrí do BSM a fiktívnou realizačnou kúpnu zmluvou zohnali kupujúceho (bieleho koňa), žalobcu, ktorý im spätnou zmluvou o nájme poskytol do dispozície pozemky na obdobie do roku 2057 za cenu 1 000 eur ročne. Poukázal aj na skutočnosť, že je žalobca kmotrom otca V. K. G., predtým D.. Poukázal aj na výpoveď samotného žalobcu dňa 3. septembra 2020, ktorý sám uviedol, že predtým, ako nehnuteľnosti kúpil si prevzal listy vlastníctva, na ktorých ho pred kúpou zaujímali ťarchy a nie poznámky a žalovaný súdu preukázal, že v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy bola v katastri evidovaná poznámka o vedení konania o vyporiadaní BSM, čím je preukázaná strata dobromyseľnosti žalobcu. V súvislosti s posudzovaním otázky dobromyseľnosti poukázal na rozsudok NS SR z 20. decembra 2011 sp. zn. 6Cdo/221/2010. Ďalej upriamil pozornosť na to, že problematiku kvalifikovanej poznámky rieši uznesenie NS SR sp. zn. 4Obdo/69/2018 z 29. mája 2020. Zdôraznil, že v predmetnej veci však považoval vec prejednávajúci senát za podstatnú kumuláciu viacerých skutočností, ktorá len v ich vzájomnom súhrne môže vypovedať o existencii dobrej viery žalobcu. V súvislosti s posudzovaním existencie dobrej viery poukázal aj na závery prijaté v uznesení Ústavného súdu SR č. k. II. ÚS 171/2017-13 zo dňa 2. marca 2017. Uzavrel, že možnosť nadobudnúť vlastnícke práva dobromyseľne nadobúdateľom je teda dané výhradne vtedy, pokiaľ nadobúdateľ objektívne nemal možnosť pri zachovaní maximálnej možnej obozretnosti zistiť, či kupuje nehnuteľnosti od osoby, ktorá vlastnícke právo v skutočnosti nemá.

61. Písomným podaním zo dňa 26. marca 2024 žalobca dovolaciemu súdu oznámil, že Okresný súd Žilina uznesením z 27. septembra 2023 sp. zn. 4K/21/2014, ktoré bolo publikované v Obchodnom vestníku 186/2023 dňa 29. septembra 2023, odvolal správcu úpadcu Mgr. Imricha Šimuláka a za správkyňu úpadcu bola uznesením z 18. októbra 2023 sp. zn. 4K/21/2014, ktoré bolo publikované v Obchodnom vestníku 2023/2023 dňa 24. októbra 2023, ustanovená nová správkyňa Mgr. Andrea Buricová, so sídlom Hviezdoslavovo nám. 27, Dolný Kubín, IČO: 42 392 268.

62. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v dovolacom konaní v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP a contrario) skúmal najskôr to, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je prípustné ním napadnúť.

63. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Podľa ustanovenia § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

64. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

65. Túto vadu videl dovolateľ v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené, nepreskúmateľné. Vytýkal odvolaciemu súdu, že sa nevysporiadal so všetkými skutočnosťami ním namietanými a to, že sa vôbec nezaoberal skutočnosťou, že základným krokom po zániku BSM úpadcu je jeho vysporiadanie a namiesto toho odvolací súd schválil postup správcu, ktorý nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu zapísal do súpisu majetku úpadcu, hoci v tom čase prebiehalo konanie o vyporiadanie BSM, ktoré nebolo doposiaľ právoplatne skončené, že neposudzoval právne výkon záložného práva žalobcom, ale hovoril len o dobromyseľnosti žalobcu, taktiež, že sa nezaoberal ním namietaným konfliktom záujmov, keď právny zástupca úpadcu na jednej strane zastupuje správcu na druhej strane veriteľov úpadcu (tým mal za naplnený aj dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP s odkazom na judikát publikovaný v Zbierke stanovísk NS SR č. 7/2017 - rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Obdo/59/2016 z 27. apríla 2017). Naplnenie ustanovenia § 420 písm. f) CSP videl aj v tom, že konkurz je umelo vykonštruovaný v záujme poškodenia malej skupiny veriteľov, ktorých nezastupuje právny zástupca úpadcu a naplňa tak zákaz zjavného zneužitia práva. Ďalej namietal, že rozhodnutie veľkého senátu NS SR sp. zn. 1VOBdo/2/2020 z 27. apríla 2021, na ktoré odvolací súd v odseku 85 odôvodnenia rozsudku poukázal, nie je na daný prípad použiteľné. Ďalej odvolaciemu súdu vytýkal, že založil odôvodnenie na hypotetickej a ničím nepodloženej skutočnosti v neprospech žalobcu. Súd má hodnotiť existujúce dôkazy. Ak neexistovala poznámka na 29 z 30 listov vlastníctva, ako mohol súd odôvodniť svoje stanovisko úvahami „ako keby“ „musel“ atď. ? Ďalej odvolaciemu súdu vytýkal, že nesprávne posúdil skutkový stav ako nadobúdanie vlastníckeho práva od vlastníka, pretože v danom prípade nejde priamo o nadobúdanie vlastníckeho práva od vlastníka, ale o výkon záložného práva, ktorý odvolací súd odignoroval a v rozsudku nijako neodôvodnil.

66. Relevantnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle vyššie citovaného ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktorý sa vymyká zo zákonného, ale aj z ústavno-právneho rámca a ktorý tak zároveň znamená porušenie Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“) zaručených procesných práv, spojených so súdnou ochranou práva.

67. Podstatou práva na spravodlivý proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky, poskytované právnym poriadkom, pričom integrálnou súčasťou tohto práva, je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

68. Po preskúmaní veci dovolací súd uvádza, že nezistil žiadnu tzv. vadu zmätočnosti (závažné procesné pochybenie odvolacieho súdu), spočívajúcu v tom, že by odvolací súd svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil dovolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f/ CSP alebo práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

69. Procesný postup odvolacieho súdu, ale aj súdu prvej inštancie prebiehal v zmysle právnej úpravy Civilného sporového poriadku, obidve strany sporu mali možnosť zúčastniť sa na úkonoch súdu prvej inštancie, tvrdiť skutočnosti týkajúce sa uplatneného nároku a na jeho preukázanie uplatňovať procesné

návrhy na vykonanie dokazovania. Žalobca túto možnosť aj využil, keď podal proti rozsudku súdu prvej inštancie riadny opravný prostriedok (odvolanie), ako aj mimoriadny opravný prostriedok proti rozsudku odvolacieho súdu (dovolenie). Dovolateľ v dovolaní v podstate uvádza tie isté námietky, ktorými sa zaoberali už sudy oboch inštancií a v odôvodneniach svojich rozhodnutí sa s nimi aj dostatočným spôsobom vysporiadali. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné sudy zistia skutkový stav a po použití a výklade relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

70. Podľa názoru dovolacieho súdu, odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nie je nedostatočné, arbitrárne a nepreskúmateľné. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými zisteniami a právnym posúdením veci zo strany súdu prvej inštancie a rozhodnutie ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP, pričom podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, opierajúce sa v podstatnej časti o odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdnych rozhodnutí. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, ktorý bol zistený súdom prvej inštancie, vyjadrenia strán sporu, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy aplikované na posudzovaný prípad, z ktorých vyvodil svoj právny záver a zrozumiteľne vysvetlil, z akého dôvodu potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým nebolo vyhovieť žalobe o vylúčenie predmetných nehnuteľností zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu. Odvolací súd zároveň k rozhodujúcim (kľúčovým) odvolacím námietkam žalobcu uviedol svoju argumentáciu v súlade so skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie a vyplývajúcim z obsahu spisu.

71. Dovolací súd nesúhlasí s tvrdením dovolateľa, že odvolací súd sa nevysporiadal s jeho relevantnými odvolacími námietkami. Rozhodujúca (kľúčová) argumentácia odvolacieho súdu je obsiahnutá v odsekoch 43. až 87. odôvodnenia jeho rozsudku. Skutočnosť, že sa dovolateľ nestotožnil s rozhodnutiami súdov oboch inštancií a názormi v nich vyjadrenými, neznamená, že sa jedná o nedostatočne odôvodnené rozhodnutia súdov nižšej inštancie, pretože súd nie je povinný rozhodnúť v súlade so skutkovým a právnym názorom strán sporu. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom strany v spore. Dovolací súd nie je „tretou inštanciou“, ktorá by bola oprávnená opätovne preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo.

72. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na uznesenie ÚS SR č. k. IV. ÚS 557/2020-14 z 10. novembra 2020 a to jeho odsek 27, v ktorom sa stotožnil s názorom vyjadreným v uznesení NS SR sp. zn. 4Cdo/105/2019 z 28. novembra 2019, že porušenie práva na spravodlivé súdne konanie môže spočívať aj v deficitoch v dokazovaní (napr. opomenutý dôkaz). Ústavný súd v tomto uznesení konštatoval, že ak by sa všeobecný súd, v procese dokazovania v sporovom konaní dopustil takej chyby, ktorej následkom by bol výsledok konania (rozhodnutie vo veci samej) poznačený porušením niektorej z inštitucionálnych požiadaviek práva na spravodlivé prejednanie veci je povinnosťou dovolacieho súdu takúto chybu konania preskúmať na podklade dovolanie podaného z dôvodu zmätočnosti, podľa § 420 písm. f) CSP. Zdôraznil, že je pritom potrebné vychádzať z obsahu základného práva podľa Čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa Čl. 6 ods. 1 dohovoru. O takýto prípad však nejde v prejednávanej veci. Súd prvej inštancie vykonal rozsiahlejšie dokazovanie a odvolací súd potvrdil závery okresného súdu s tým, že nepovažoval za nutné dokazovanie zopakovať, prípadne doplniť. Dovolací súd nepovažoval závery súdov za neudržateľné, resp. nepreskúmateľné a nedospel k záveru, že v konaní došlo k deficitom v dokazovaní.

73. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd uzavrel, že odvolací súd odôvodnil svoje rozhodnutie veľmi podrobne, presne, pričom v ňom vyjadrené závery sú jasné a zrozumiteľné. Pokiaľ ide o námietku dovolateľa, týkajúcu sa konfliktu záujmov a umelo vykonštruovaného konkurzného konania v záujme poškodenia malej skupiny veriteľov, ktorých nezastupuje právny zástupca úpadcu a nezákonného postupu správcu a s tým namietaného zjavného zneužitia práva, dovolací súd poukazuje na odsek 52 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom odvolací súd vysvetlil, že predmetom tohto konania nie je preverenie splnenia podmienok pre vyhlásenie konkurzu na majetok úpadcu a ani dohľad nad

činnosťou správcu konkurznej podstaty. Predmetom súdnej veci je vylúčenie vecí zo súpisu proti správcovi konkurznej podstaty a úlohou súdu v tomto konaní je posúdiť tvrdenie žalobcu, či mu svedčí také právo k nehnuteľnému majetku, ktoré vylučovalo zahrnutie tohto nehnuteľného majetku do súpisu konkurznej podstaty úpadcu. V súvislosti s tvrdeným konfliktom záujmov poukázal dovolateľ na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Obdo/59/2016 z 27. apríla 2017 tvrdiac, že sa odvolací súd od neho odklonil, čím je naplnený aj dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Dovolací súd k tomu uvádza, že uvedené rozhodnutie sa netýka identickej veci, v konaní vedenom na NS SR pod sp. zn. 3Obdo/59/2016 bola riešená otázka prípustnosti konkurzného veriteľa ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného v konaní o nároku o vylúčenie vecí z konkurznej podstaty. Dovolací súd poukazuje na to, že hoci dovolací súd dospel k záveru, že jeho účasť v takom konaní prípustná nie je, pretože vyžadovaný právny záujem vedľajšieho účastníka na výsledku konania, do ktorého vstupuje, nemôže byť daný len jeho prípadným finančným (majetkovým) záujmom na výsledku konania, dovolací súd v odseku 37 odôvodnenia uznesenia konštatoval, že hlavným záujmom, ktorý má konkurzný veriteľ v danom konaní je úspech správcu, ktorého dôsledkom by bolo ponechanie dotknutej nehnuteľnosti v konkurznej podstate, po speňažení ktorej má „šancu“ na vyššie uspokojenie svojej pohľadávky. Z uvedených dôvodov dovolací súd v predmetnom konaní túto námietku dovolateľa nielenže nepovažoval za dôvodnú, ale ani spôsobilú naplniť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, nakoľko v konaní vedenom na NS SR pod sp. zn. 3Obdo/59/2016 bola riešená odlišná právna otázka. Napokon žalobca ani bližšie nešpecifikoval, v čom mal konkrétne v konaní o vylúčenie nehnuteľností zo súpisu konkurznej podstaty proti úpadcovi spočívať ním tvrdený konflikt záujmov.

74. K námietke dovolateľa, že odvolací súd nesprávne právne posúdil uvedený skutkový stav ako nadobúdanie vlastníckeho práva od vlastníka a odignoroval, že v danom prípade ide o výkon záložného práva a rozsudok ani neodôvodnil, dovolací súd poukazuje na odsek 84 odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorom odvolací súd vysvetlil, že záložný veriteľ vystupuje ako zákonný zástupca žalobcu, je zo zákona splnomocnený vystupovať pri výkone záložného práva v mene záložcu, ako aj odkazom na ustanovenie § 151m ods. 6 Občianskeho zákonníka, vyvrátil správnosť tvrdenia žalobcu, že uzatváral zmluvu len so záložným veriteľom.

75. S námietkou žalobcu, že pred zápisom do súpisu malo byť prioritne vyporiadané BSM úpadcu a V. v osobitnom súdnom konaní, sa odvolací súd vyporiadal v odseku 71 odôvodnenia rozhodnutia. V súvislosti s touto námietkou dovolací súd poukazuje na vyjadrenie právneho zástupcu žalobcu na pojednávaní dňa 13. novembra 2020, keď vyslovil názor, že „čo sa týka konania o vyporiadanie BSM, tak to nie je pre toto konanie podstatné, BSM sa môže rôznym spôsobom vyporiadať“.

76. Pokiaľ ide o ďalšiu žalobcovu námietku, týkajúcu sa nedostatočného, nepresvedčivého rozsudku odvolacieho súdu v časti, v ktorej odvolací súd totožne so súdom prvej inštancie dospel k záveru o nedostatku dobromyseľnosti žalobcu pri nadobúdaní vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam, poukazuje dovolací súd najmä na odsek 83, 85, 86 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, ako aj odsek 67 a 68 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, (rozsudky tvoria jeden celok), kde súdy veľmi podrobne odôvodnili, na základe akých skutočností (zápis poznámky na LV č. XXXX kat. úz. D. bol len jednou z nich, za podstatnú považovali kumuláciu viacerých skutočností) dospeli k záveru o nepreukázaní existencie dobrej viery žalobcu ako nadobúdateľa.

77. Len pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že v dovolacom konaní nie je oprávnený preskúmavať správnosť a úplnosť skutkových zistení súdov nižšej inštancie už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdov nižšej inštancie) v dovolacom konaní je dokazovanie vylúčené (okrem preukazovania včasnosti a prípustnosti dovolania podľa § 435 CSP). Pokiaľ dovolateľ nesúhlasí so skutkovými a právnymi závermi odvolacieho súdu (ako to výslovne uvádza na strane 2 svojho dovolania), tak nejde o námietku nesprávneho procesného postupu odvolacieho súdu, ale o námietku inú, vo väzbe na správnosť skutkových a právnych záverov, na ktorých súdy oboch inštancií založili svoje rozhodnutia. Dovolateľom namietaná nesprávnosť skutkových zistení a právneho posúdenia zisteného skutkového stavu však nezakladá tzv. vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP. V rozhodovacej praxi najvyššieho súdu sa ustálil názor, podľa

ktorého nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je vadou konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/187/2017). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Rovnako ani nesúhlas s právnym posúdením veci nezakladá vadu zmatečnosti podľa § 420 písm. f) CSP, pretože nesprávne právne posúdenie veci by mohlo založiť prípustnosť dovolania len podľa § 421 CSP.

78. So zreteľom na uvedené vo veci konajúce súdy v odôvodnení ich rozhodnutí (a to aj pri spojení rozsudkov súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) naplnili požiadavky plynúce zo základného práva žalobcu na súdnu ochranu, keďže odôvodnenie zamietnutia žalobcom uplatneného nároku možno považovať za uspokojujúce. Postupom súdov teda nedošlo k vade v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, ktorá zakladá porušenie práva oprávneného na spravodlivý súdny proces.

79. Dovolateľ vyvodil prípustnosť dovolania aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, keď poukázal na odsek 80 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom odvolací súd vyslovil názor, že žiadny z bývalých manželov nemôže nakladať so spoločnými vecami za použitia § 853 Občianskeho zákonníka a to v čase po zániku manželstva do vyporiadania BSM tvrdiac, že takáto situácia nebola doposiaľ v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená. Nesúhlasil s názorom odvolacieho súdu, majúci za to, že žiadne ustanovenie Občianskeho zákonníka nezakazuje bývalým manželom akékoľvek nakladanie so spoločnými vecami a takýto zákaz nevyplyva ani z ustanovenia § 853 Občianskeho zákonníka. Nakoľko zánikom manželstva zaniká aj BSM, právny poriadok nezakazuje nakladať s majetkom, ktorý je v právnom stave evidovaný na jedného z manželov tomuto manželovi.

80. Podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

81. Podľa § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 <. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

82. Podľa § 432 ods. 2 CSP dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

83. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP musí mať zreteľné charakteristické znaky predovšetkým musí ísť o otázku právnú, teda v žiadnom prípade nemôže ísť o skutkovú otázku. Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním nie o právnú otázku, ktorá podľa dovolateľa mala byť riešená. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu) nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cod/206/2016 z 26. septembra 2017, sp. zn. 3Cod/52/2017 z 8. júna 2017).

84. V dovolaní dovolateľ, aj keď celkom určitým spôsobom, sformuloval jedinú právnú otázku a to, či môže niektorý z bývalých manželov nakladať so spoločnými vecami v čase po zániku manželstva do vyporiadania BSM. Za nesprávny označil záver dovolacieho súdu, že žiadny z bývalých manželov nemôže nakladať so spoločnými vecami (obidva vo veci konajúce súdy dospeli k záveru, že sporné nehnuteľnosti patrili do BSM) za použitia § 853 Občianskeho zákonníka a to v čase po zániku manželstva do vyporiadania BSM. Žalobca takto konkretizoval právnú otázku, podľa jeho názoru neriešenú dovolacím súdom. Úlohou dovolacieho súdu bolo preto posúdiť, či ide o otázku, ktorú dovolací súd skutočne doposiaľ ešte neriešil. Pojem „vyriešená právna otázka“ nemožno vnímať ako „už

raz riešená otázka“, ale ako „otázka vyriešená ustálené“, teda, že ohľadom právnej otázky existuje ustálená prax dovolacieho súdu. Dovolací súd v tomto smere uvádza, že „ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu“ je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax, vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali (pozri napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/6/2017, 3Cdo/158/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 6Cdo/21/2017, 6Cdo/129/2017, 8Cdo/33/2017). Inak povedané, pokiaľ nejde o rozhodnutia publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (relevantné sú aj staršie zbierky, pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/29/2017 z 24. januára 2018) tak možno za ustálenú prax považovať aj nepublikované rozhodnutie, ale musí spĺňať ďalšie predpoklady a to buď je tento názor vyjadrený opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach alebo názor je vyjadrený aj v jednotlivom nepublikovanom rozhodnutí, ale na toto rozhodnutie (resp. právny názor v ňom vyjadrený) nadviazali niektoré neskôr vydané rozhodnutia, t. j. opäť musí ísť o akceptáciu právneho názoru vo viacerých ďalších rozhodnutiach najvyššieho súdu. Z uvedených rozhodnutí vyplýva, že pokiaľ najvyšší súd odkazuje na nepublikované rozhodnutia, malo by ísť o „viacero“ takýchto rozhodnutí. Tomu, že ide o rozhodovaciu prax ustálenú (a teda opakujúca sa) by ďalej malo nasvedčovať to, že tieto nepublikované rozhodnutia sú verejne dostupné a ľahko dohľadateľné (najmä prostredníctvom internetu) aj pri bežnej lustrácii medzi rozhodnutiami najvyššieho súdu k danej právnej otázke, keďže ich je opakujúce množstvo.

85. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (viď. rozhodnutie č. 71, publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 8/2018).

86. Dovolací súd má z jeho rozhodovacej činnosti vedomosť, že žalobcom nastolená právna otázka už bola v rozhodovacej praxi súdov vyriešená. Dovolací súd v tejto súvislosti odkazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 29. januára 1976, 2Cz/119/75, publikovaného v Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, 2 - 3/1977, R 8/1977, ktorého právna veta znie: „Pokiaľ nejde o vybavovanie bežných záležitostí týkajúcich sa spoločných vecí, môže byť v zmysle ustanovenia § 496 (teraz § 853) a 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka dosiaľ nevysporiadaného bezpodielového spoluvlastníctva prevedená do vlastníctva iného občana (organizácie) jedným zo spoluvlastníkov len so súhlasom druhého zo spoluvlastníkov“. V odôvodnení rozsudku najvyšší súd ďalej konštatoval, že i po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov v dôsledku zániku ich manželstva (§ 148 ods. 1 Obč. zák.) až do jeho vyporiadania treba totiž nakladanie s týmto majetkom posudzovať v zmysle ustanovenia § 496 Občianskeho zákonníka, (teraz § 853 Občianskeho zákonníka) a podľa ustanovenia § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Totožný záver obsahuje aj Zborník stanovísk, záverov, rozborov a zhodnotení súdnej praxe (Nejvyšší soud o občanském soudním řízení v některých věcech pracovních, občanskoprávních a rodinných Sv. I. až IV. Praha SEVT 1974 až 1986 str. 447). So zreteľom na uvedené dovolací súd nezistil dôvodnosť podaného dovolania ani podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP a preto dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. f) CSP odmietol.

87. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP, § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne

súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

88. Vzhľadom na to, že dovolací súd dovolanie odmietol, nerozhodoval už o návrhu na odklad vykonateľnosti a právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu.

89. Nakoľko v priebehu konania došlo k zmene správcu úpadcu Jozefa Štrbáňa - žalovaného, dovolací súd pokračoval v konaní s novou správkyňou Mg. Andreou Buricovou, so sídlom kancelárie Hviezdoslavovo nám. 27, Dolný Kubín, IČO: 42 392 268.

90. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.